

В. В. Ковалинський, Б. В. Рудка

Андріяшев Олексій Хомич

АНДРІЯШЕВ Олексій Хомич (17(29). 02. 1826, х. Германівський Золотоніс. пов. Полтав. губ. – 31. 07. 1907, Київ) – педагог, громадський діяч, видавець, бджоляр-аматор. Батько А. походив із козац. родини (нащадків лохвиц. полковника Андріяша), мати – з дворян. Навч. у Переяслав. духов. училищі, згодом – у семінарії та Ніжин. ліцеї князя Безбородька. Закін. юрид. факультет Київ. університету (1850) зі ступенем канд. права. Відтоді – ст. учитель законодавства Черніг. г-зії, водночас викладав старослов'ян. мову, історію та географію. 1856 захистив магістер. дис. «Права православної русскої церкви на имущества». На запрошення попечителя Київ. навч. округу М. Пирогова 1860 прибув до Києва і обійняв посаду інспектора 1-ї Київ. гімназії, 1862 – в. о., 1863–90 – її директор. Водночас завідував нар. училищами Пд.-Зх. краю, був дир. учител. семінарії, головою пед. ради приват. жін. гімназії В. Ващенко-Захарченко і т. ін. 1865 став одним з організаторів міської публ. б-ки, завідував її коштами і госп. частиною. Очолюючи Київ. відділ. Маріїнського товариства допомоги сліпим, організував притулок (1880) і училище (1883) для сліпих дітей, був його першим довголіт. директором. Займався просвітн. діяльністю. 1864 засн. вид. «Киевского народного календаря» (виходив понад 50 р.); 1867 – двотижн. г. «Друг народа», яку видавав до 1876. Видавав власні твори: «Русско-славянский букварь» (витримав 7 вид.), «Книга для первоначального чтения» у 2-х ч. (К., 1869; витримала 3 вид.), «Повесть о Богдане Хмельницком» (К., 1883), «Молитвенник с объяснениями», «Русская история в рассказах и портретах», серії книг «Народные чтения» і «Народная читальня» та багато ін. 1895 сконструював вулик на рамку Дадана-Блатта, який спочатку називали переворотним «даданом» і лише 1918 у Києві на Всеукр. з'їзді пасічників на пропозицію І. Корабльова назвали українським. 1896 А. заснував і очолив Пд.-рос. товариство бджільництва,

редагував його праці, а також заснував і редагував щоміс. «Листок пчеловодства» та щоріч. «Ежегодник пчеловодства». 1897 у Києві організував спец. школу для пасічників (1902 переведена в Боярку), на організацію якої віддав понад 20 тис. влас. крб та 80 вуликів. Згодом Бояр. школі бджільництва присвоєно ім'я А.

Основні праці

Руководство к разумному пчеловодству. 1888 (кілька вид.); Первоначальное знакомство с пчелой и с пчеловодством. 1897; Упрощенное пчеловодство в рамочных ульях и дуплянках. 1898; Правильное пчеловодственное хозяйство. 1899; Пчела и ее родичи. 1899; Руководство для пасечников. 1903 (усі – Київ).

Рекомендована література

1. Рудка Б. Олексій Хомич Андріяшев (1826–1907) // Укр. пасічник. 1996. № 6;
2. Ковалинский В. Педагог, издатель, пчеловод // Меценаты Киева. К., 1998;
3. Венгеров С. А. Критико-биографический словарь русских писателей и ученых от начала русской образованности до наших дней. Т. 1–6. С. Петербург, 1889–1904.

Бібліографічний опис:

Андріяшев Олексій Хомич / В. В. Ковалинський, Б. В. Рудка // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-44234>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).